

Тема: Організація папством Хрестових походів. Духовно-рицарські ордени.

Мета: актуалізація знання учнів про релігію, її роль у житті людини; з'ясувати особливості хрестових походів як військових експедицій до Святої Землі;

розвивати вміння учнів визначати причини і наслідки історичних явищ, висловлювати судження на підставі отриманої інформації, викликати в учнів засудження загарбницьких війн, незалежно від гасел, під якими вони відбуваються;

виховувати в учнів толерантне відношення до віруючих різних релігій (віротерпимість).

Очікувані результати. Після цього уроку учні зможуть:

- називати дату церковного розколу, час Хрестових походів; духовно-рицарські ордени;
- показувати на карті територію поширення католицизму; напрямки хрестових походів, місцезнаходження держав хрестоносців;
- розповідати про основні події хрестових походів;
- висловлювати судження щодо причин і наслідків Хрестових походів.

Тип уроку. Засвоєння нових знань.

Обладнання: підручник «Історія середніх віків» (І.М. Ліхтей), атласи, контурні карти, настінна карта «Хрестові походи», роздатковий матеріал з текстами історичних джерел, схеми і таблиці «Основні причини та привід до Хрестових походів», «Хрестові походи», «Духовно-рицарські ордени», «Наслідки Хрестових походів», додаткова література.

ХІД УРОКУ

Організаційний момент.

І. Актуалізація опорних знань учнів.

Фронтальна бесіда з учнями класу:

- Які світові релігії існували в XI ст.?
- Яким було ставлення до мирського життя у середні віки?
- Чим можна було заслужити прощення і «вічне блаженство»? (паломництво до святих місць)
- Яку роль відігравала церква у житті середньовічної людини?
- На які стани поділялося середньовічне суспільство?
- Яка подія відбулася в християнському світі в 1054 р.?
- Чому стався церковний розкол (схизма)?

II. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів, повідомлення теми, мети і завдань уроку.

Показ фрагменту фільму «Хрестові походи».

III. Робота над темою уроку.

План

1. Причини і привід до Хрестових походів.
2. Хрестові походи:
 - А) перший 1096-1099 рр.
 - Б) четвертий 1204 р.
3. Держави хрестоносців.
4. Рицарсько-чернечі ордени.
5. результати і наслідки Хрестових походів.

Проблема уроку

«Європейське божевілля» - так називали події, що відбувалися майже 200 років і сколихнули народи як Західної Європи, так і Сходу. Це – Хрестові походи, організовані католицькою церквою в середньовіччі для визволення Гробу Господнього з рук невірних. Дайте свою оцінку Хрестовим походам, визначте негативні і позитивні сторони цих подій.

Робота з історичними писемним джерелом: «Витяг з промови Папи римського Урбана II в Клермоні (у викладі хроніста)», роздавальний матеріал.

Схема «Основні причини та привід до Хрестових походів»

Хрестові походи – військові експедиції, організовані християнським світом проти мусульман з метою завоювання Єрусалима і Святої Землі (Палестини).

1096-1291 рр. – час Хрестових походів.

Хрестоносці – учасники Хрестових походів (малюнки, ілюстрації).

Робота візуальним джерелом. Розгляд ілюстрацій, де зображено Церкву Гробу Господнього в Єрусалимі.

Цікава інформація. Можливе коротке повідомлення учня про Церкву Гробу Господнього.

Бесіда з учнями класу:

- Назвіть причини Хрестових походів.
- Назвіть учасників хрестових походів.

2. Розповідь учителя про Хрестові походи.

1096-1291 рр.

Роздавальний матеріал «Хрестові походи 1096-1291 рр.»

Робота над текстом підручника та історичним документом «Розповідь архієпископа міста Тір Вільгельма про взяття хрестоносцями Єрусалима»(підручник, §8 п.3 ст. 99)

Звертається увага на Перший Хрестовий похід 1096-1099рр.; взяття хрестоносцями Єрусалима

Третій хрестовий похід 1189-1191рр. – похід «трьох монархів»:

німецького імператора Фрідріха I Барбароси,
французького короля Філіпа II Августа,
англійського короля Ричарда I Левине Серце.

Четвертий Хрестовий похід 1204р. – взяття хрестоносцями м.Константинополя – центру православ'я.

Повідомлення учня про «Дитячі хрестові походи»

Підсумки, бесіда з класом: Одна з християнських заповідей велить: «Не вбий!» Як ми впевнилися, хрестоносці цього зовсім не дотримувалися. Поміркуйте, як заповідь Божа узгоджувалася з рухом хрестоносців.

Робота з контурною картою:

- Позначте перший Хрестовий похід;
- м. Єрусалим;
- м. Константинополь.

3. Держави хрестоносців на Сході. Карта. Розповідь вчителя:

Єрусалимське королівство

Князівство Антіохія

Графство Едесса

Графство Триполі

- Для чого хрестоносці на завойованих землях на Сході побудували укріплені замки? (ілюстрація замок Акра. Сучасний вигляд)

Духовно-рицарські ордени.

Коротенькі розповіді учнів про:

- 1) Орден госпітальєрів або іоаннітів (Мальтійський орден).
- 2) Орден тамплієрів (храмовників).
- 3) Тевтонський або Німецький орден.

Схема «Рицарсько-чернечі ордени»

4. Бесіда з класом:

- Якими були результати і наслідки хрестових походів?

Таблиця «Причини невдач та наслідки Хрестових походів».

Цікавинка! Учні класу демонструють:

Гречка, рис, цукор

Лимон, абрикоси, кавуни

Шовкові тканини, скляні дзеркала
Виделки
Гра шахи

IV. Систематизація знань, умінь і навичок учнів.

Фронтальна бесіда з класом:

- Які події називають Хрестовими походами?
- Скільки було Хрестових походів?
- Хто приймав участь у Хрестових походах?
- Чи були успішними Хрестові походи?
- Чи добилися європейці, здійснюючи Хрестові походи поставленої мети?
- Дайте свою оцінку Хрестовим походам.
- Визначіть негативні і позитивні наслідки цих подій.

V. Завдання додому.

§8; підготувати повідомлення «Школи та університети в епоху Середньовіччя», «Зародження дослідного знання. Алхімія.»